แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ ใส่ผ้าไทยยังไงให้ดูดี

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาววลัยพร แย้มโคกสูง

ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ สังกัด ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๔๔๔๙-๐๓๘๖ ID Line -

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดหมู่องค์ความรู้ภารกิจนโยบายที่สำคัญ

☑ **งานนโยบายที่สำคัญ**

☑ การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ร่วมกับสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ น้อมถวายความจงรักภักดี ด้วยการมุ่งมั่นที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดผ้าพื้นถิ่นไทย ซึ่งเป็นศิลปะอันล้ำค่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้จัดทำโครงการ “สืบสาน อนุรักษ์ศิลป์ผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน” เพื่อสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ให้ผ้าไทยในพื้นถิ่นได้รับการดูแล สืบทอด ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้เสนอเรื่อง มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม) ในการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

การเลือกใส่ผ้าไทยยังไงให้ดูดี มีวิธีการดังนี้

๕.๑ การเลือกใช้ผ้าให้เหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ มีดังนี้

๕.๑.๑ ผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานมงคล หรืองานรื่นเริง ควรเลือกสวมใส่ผ้าที่มีสีสดใส แบบและลวดลายผ้าเหมาะสมกับรูปร่างและวัยของผู้สวมใส่ ถ้าเป็นงานกลางคืนควรใส่เสื้อผ้าที่มีรูปแบบหรูหรา อาจตกแต่งด้วยเลื่อมที่มีประกายแวววาว เนื้อผ้าควรมีลักษณะมันวาว พลิ้วสวย เป็นต้น

๕.๑.๒ ผ้าสำหรับสวมใส่ไปเที่ยว ควรตัดเย็บผ้าให้สวมใส่แล้วเกิดความคล่องตัว เคลื่อนไหวได้สะดวกสบาย แต่ไม่ควรสั้นหรือรัดรูปจนเกินไป รูปแบบมีลักษณะตามสมัยนิยม

๕.๑.๓ ผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานศพ ควรตัดเย็บผ้าแบบเรียบและสุภาพ ซึ่งประเพณีไทยนิยมใส่ผ้าที่มีสีดำหรือขาวเท่านั้น

๕.๑.๔ ผ้าสำหรับสวมใส่ไปทำงานหรือไปทำกิจธุระ และติดต่อสถานที่ราชการ ควรเลือกสีและลายผ้าที่สุภาพ เรียบร้อย และเลือกแบบสุภาพ ปกปิดมิดชิดไม่เปิดเผย

๕.๒ การเลือกลายผ้าควรคำนึงถึงรูปร่าง ดังนี้

๕.๒.๑ คนที่มีรูปร่างสูงใหญ่ ควรเลือกใช้ผ้าที่มีลวดลายตามขวาง เพื่ออำพรางหุ่นให้ดูกว้างขึ้นหรือเตี้ยลง เช่น ผู้ชายควรสวมใส่เสื้อตามลายขวาง ผู้หญิงสวมใส่กระโปรงบาน เป็นต้น

/๕.๒.๒ คนเตี้ย...

๕.๒.๒ คนเตี้ย ควรเลือกใช้ผ้าที่มีลวดลายตามแนวยาว เพื่อให้ดูสูง เพรียวขึ้น ปกเสื้อที่ใส่ไม่ควรใหญ่เกินไป เพราะจะทำให้คอสั้นและดูเตี้ยลง

๕.๒.๓ คนอ้วน ควรเลือกใช้ผ้าที่มีสีเข้ม เช่น สีน้ำตาล น้ำเงิน ดำ แดงเข้ม เป็นต้น เพื่ออำพรางหุ่นให้ดูผอมเพรียวลง ส่วนแบบควรเป็นคอแหลม หรือคอวี กระโปรงแคบ รัดรูป ไม่ควรสวมใส่กระโปรงบานและยาว

๕.๒.๔ คนผอม ควรเลือกใช้ผ้าที่มีสีอ่อนๆ เช่น ชมพู ฟ้า เหลือง เขียวอ่อน เป็นต้น เพื่ออำพรางหุ่นให้ดูอ้วนขึ้น ส่วนแบบเสื้อผ้าควรมีลวดลาย เช่น มีระบายหรือลูกไม้สวยงาม คอเสื้อควรมีปกตั้ง

๕.๓ การเลือกสีผ้าตามสีผิว

๕.๓.๑ คนที่ใบหน้าแดงเปล่งปลั่ง ควรสวมเสื้อผ้าสีเขียวชาหรือสีเขียวแก่ ไม่ควรสวมใส่เสื้อสีเขียวสด มิฉะนั้นจะดูไม่ทันสมัย

๕.๓.๒ คนที่ใบหน้าออกเหลือง ควรสวมใส่เสื้อผ้าสีน้ำเงินหรือสีฟ้า ไม่ควรสวมเสื้อสีน้ำเงินแก่ สีคราม สีกรมท่า มิฉะนั้นจะทำให้ใบหน้าดูเหลืองมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๓ คนที่มีสีหน้าอิดโรยผิดปกติ ควรสวมเสื้อผ้าสีขาว เพื่อให้แลเสมือนสุขภาพดี ไม่ควรสวมเสื้อสีเทา สีม่วง จะทำให้ดูเหมือนอ่อนเพลียยิ่งขึ้น

๕.๓.๔ คนที่มีสีผิวขาวเหลือง ควรสวมเสื้อผ้าโทนสีอบอุ่นแลดูอ่อนโยน เช่น สีชมพู สีส้ม ไม่ควรสวมเสื้อผ้าสีเขียวและสีเทาอ่อน มิฉะนั้นจะดูเหมือนเป็น คน “ขี้โรค”

๕.๓.๕ คนที่มีสีผิวคล้ำ ควรสวมเสื้อผ้าสีอ่อน สว่าง เช่น สีเหลืองอ่อน สีชมพูอ่อน สีขาว เป็นต้น ซึ่งจะสะท้อนความสว่างของสีผิว

๕.๓.๖ คนที่มีผิวไม่ละเอียด ควรสวมเสื้อผ้าที่มีหลากสี มีลายนูนเว้าบ้าง ไม่ควรสวมเสื้อผ้าสีอ่อนที่มีลวดลายประณีต

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

เทคนิคการใส่ผ้าไทยให้ดูดี มีดังนี้

๖.๑ อย่ายึดติดกับรูปแบบเดิม

ผ้าไทยสามารถ Mix and Match รูปแบบต่างๆ แบบผสมผสาน รูปทรง วัสดุ เทคนิคต่างๆ ที่จะให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ ที่มีสเน่ห์และไม่เหมือนใคร

๖.๒ เลือกสีที่ใช่

เลือกสีที่คุณชอบ ใส่แล้วมั่นใจ ถ้าไม่ชอบเป็นจุดเด่น ให้เลือกผ้าสีกลางๆ แบบสีเทาหรือสีครีม ถ้าต้องการเป็นจุดเด่น ให้เลือกผ้าสีสด เช่น สีบานเย็น สีโอลด์โรส สีม่วงเม็ดมะปราง

๖.๓ เป็นตัวของตัวเอง

เลือก สี ลายผ้า และแบบที่เหมาะสมกับบุคลิกของผู้สวมใส่ ชุดจะเสริมผู้สวมใส่ให้ดูดี

๖.๔ ใส่เครื่องประดับให้เป็น

การสวมใส่เครื่องประดับกับผ้าไทย จะทำให้ชุดมีความพิเศษ ไม่เหมือนใคร และควรเลือกให้เหมาะกับแบบชุด เช่น เครื่องประดับชิ้นใหญ่ จะดูเด่นเมื่อใส่กับชุดแบบเรียบ

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๗.๑ สาเหตุที่ไม่นิยมใส่ผ้าไทย มีดังนี้

๗.๑.๑ ผ้าไหม ดูแลรักษายาก ยับง่าย ใส่แล้วร้อน ไม่สบายตัว และราคาแพง

๗.๑.๒ ผ้าฝ้าย สีตก และมักจะเก่าเร็ว

๗.๑.๓ ซักด้วยเครื่องไม่ได้ เพราะจะหด และสีตก

/๗.๑.๔ การออกแบบ...

๗.๑.๔ การออกแบบไม่ทันสมัย หรือแบบไม่เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และวัยรุ่นไม่นิยม

๗.๑.๕ มีความเชื่อว่าใส่ผ้าไทยแล้วจะดูแก่ เพราะผู้ที่นิยมสวมใส่ผ้าไทยส่วนใหญ่มักเป็นผู้สูงอายุ

๗.๒ แนวทางการแก้ไขให้นิยมใส่ผ้าไทย มีดังนี้

๗.๒.๑ ออกแบบชุดไทยให้เหมาะสมกับการใช้งานและตรงกับรสนิยมของผู้สวมใส่ในปัจจุบัน

๗.๒.๒ เลือกใช้วัตถุดิบและออกแบบตัดเย็บโดยใช้วัตถุดิบที่ราคาไม่แพง และสามารถดูแลรักษาได้ง่าย

๗.๒.๓ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่ โดยให้ผู้นำชุมชน สื่อมวลชน และดาราศิลปินแต่งกายด้วยชุดผ้าไทยเป็นแบบอย่าง

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๘.๑ มีจิตสำนึกในการร่วมอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมการแต่งกายด้วยผ้าไทยให้คงอยู่สืบไป

๘.๒ เกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ สนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานเอกลักษณ์ประจำชาติไทย

๘.๓ ส่งเสริมให้ตระหนักในคุณค่าและรักวัฒนธรรมไทย

๙. ข้อมูลประกอบอื่นๆ (ถ้ามี)

ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมให้ใส่ผ้าไทยในหน่วยงาน โดยแจกชุดผ้าไทยให้ใส่เป็นชุดฟอร์มของหน่วยงาน